

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WNO.0500.56.2026.MK
4432318.18402246.14898877
Warszawa, 31-07-2026

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr K10INT17771 Posła na Sejm RP Pana Marcina Józefaciuka

Temat: Ograniczenie wywozu nieprzetworzonego drewna z Polski oraz wsparcie krajowych przetwórców drewna.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Posła na Sejm RP Pana Marcina Józefaciuka w sprawie problemów polskiej branży drzewnej związanych z dostępnością surowca, zasadami jego sprzedaży oraz wywozem nieprzetworzonego drewna poza granice kraju, po uzyskaniu stanowisk Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii, przekazuję poniższe informacje.

Informuję, że zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o lasach [1] zasady sprzedaży drewna pozostają wyłączną kompetencją Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych. Minister właściwy do spraw środowiska sprawuje nadzór nad Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe (dalej: „PGL LP”), lecz nie odpowiada za bezpośrednie nim kierowanie. Z tego względu prowadzenie szczegółowych analiz gospodarczych dotyczących wpływu wywozu nieprzetworzonego drewna na ceny surowca należy przede wszystkim do zadań analitycznych i operacyjnych PGL LP oraz resortu właściwego ds. gospodarki.

Niezależnie od powyższego Ministerstwo Klimatu i Środowiska (dalej także: „MKiŚ”) przywiązuje dużą wagę do stabilności krajowego sektora małych i średnich przedsiębiorstw, związanego z surowcem drzewnym. W tym celu wspiera mechanizmy premiujące lokalny przerób oraz większą wartość dodaną, które wzmacniają pozycję krajowych przetwórców i ograniczają wpływ wahań rynkowych. Należy również podkreślić, że ceny drewna zależą od szeregu czynników makroekonomicznych o charakterze globalnym i regionalnym, a eksport nieprzetworzonego drewna stanowi jedynie jeden z elementów tego złożonego systemu.

W zasadach sprzedaży drewna od roku 2025 zrewidowano wagi poszczególnych kryteriów pozacenowych, kładąc nacisk na udział i głębokość przerobu drewna u nabywcy oraz geografię zakupu. Znacznie zaostrożono również weryfikację oświadczeń składanych przez przedsiębiorców w Portalu Leśno-Drzewnym poprzez system audytów.

Pierwsze efekty wskazują na zmianę alokacji masy drewna na rzecz podmiotów prowadzących rzeczywistą działalność przetwórczą. Wprowadzenie promienia

odcinającego oraz pierwszeństwa dla odbiorców macierzystych premiuje lokalnych przedsiębiorców.

Kluczowe dane i wnioski obrazujące sytuację po wdrożeniu reformy od 2025 roku przedstawiają się następująco:

Skuteczna ochrona rodzimego rynku i ograniczenie bezpośredniego eksportu

1. Udział klientów zagranicznych w strukturze zakupów bezpośrednich na I okres 2025 r. wyniósł 4,1% (co odpowiadało wolumenowi 632 tys. m³). Głównym zagranicznym odbiorcą pozostają Niemcy, do których trafiło 84% tej ilości.
2. Liczba zagranicznych podmiotów bezpośrednio kontraktujących drewno spadła do 25 (w porównaniu do szczytowego 2018 roku, kiedy było to 57 firm).
3. Niemal 96% surowca zostało bezpośrednio zakontraktowane przez firmy krajowe.

Wpływ nowych mechanizmów na pozycję krajowych przetwórców

- Zwiększono gwarantowaną pulę opartą na historii zakupów z 70% do 75%, co stanowi bezpieczny bufor i stabilność dla stałych przetwórców.
- 91% przedsiębiorców składających oferty w Portalu Leśno-Drzewnym wybrało wariant oceny uwzględniający kryteria pozacenowe.
- Nowy algorytm geograficzny skutecznie premiuje podmioty prowadzące przerób drewna blisko miejsca jego pozyskania, ograniczając koszty transportu i ślad węglowy.

W 2026 roku planowane jest dalsze uszczelnianie systemu informatycznego i audytowego. Kluczowym elementem będzie pełna implementacja rozporządzenia EUDR (European Deforestation Regulation) oraz integracja jego wymogów z systemem sprzedaży drewna. Przewidywane są także dalsze działania w zakresie sankcjonowania nieprawdziwych oświadczeń składanych przez uczestników rynku.

PGL LP na bieżąco analizuje i wdraża rozwiązania wspierające krajowe przetwórstwo drewna, traktując je jako priorytet polityki sprzedażowej.

Zabezpieczenie interesów małych i średnich przedsiębiorstw w obecnym systemie sprzedaży Lasów Państwowych realizowane jest za pomocą kilku kluczowych mechanizmów prawno-organizacyjnych i proceduralnych:

Rozliczanie umów na poziomie nadleśnictw

Wprowadzenie tej zasady stanowiło bezpośredni krok w stronę ochrony mniejszych, lokalnych podmiotów. Obecny system, w którym każda umowa realizowana jest na poziomie konkretnego nadleśnictwa, ograniczył możliwość sztucznego zawyżania cen i poprawił warunki konkurencji.

Bufory tolerancji dla mniejszych kontraktów

- Dla umów od 20 do 100 m³ dopuszcza się odchyłkę ilościową do 10 m³.
- Dla umów do 20 m³ nie nalicza się kar umownych, nawet jeśli realizacja wynosi mniej niż 90%, pod warunkiem rozpoczęcia realizacji umowy przez odbiorcę.
- Nie powstaje obowiązek zapłaty kar przy niewielkim przekroczeniu zakontraktowanego wolumenu, wynikającym ze specyfiki wydawania małych partii surowca.

Dostosowanie kryterium geografii

- Zmodyfikowano algorytm geograficzny w Portalu Leśno-Drzewnym.
- Punkty preferencyjne przyznawane są nie tylko w nadleśnictwie macierzystym, ale również w dwóch najbliższych jednostkach sąsiednich, co poprawia konkurencyjność małych zakładów działających przy granicach nadleśnictw.

Ponadto MKiŚ we współpracy z Lasami Państwowymi realizuje konsekwentnie działania zmierzające do uszczelnienia systemu kontroli i nadzoru nad obrotem drewnem. Działania te wpisują się w kierunki transformacji PGL LP. Rekomendacje MKiŚ skierowane do Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych pismem z dnia 5 lutego 2026 roku obejmują m.in. reformę systemu sprzedaży drewna, zwiększenie jego transparentności oraz wypracowanie mechanizmów gwarantujących większą stabilność dostaw surowca dla krajowej branży leśno-drzewnej.

Kwestia ograniczenia wywozu nieprzetworzonego drewna z Polski pozostaje przedmiotem bieżących analiz prowadzonych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych oraz sytuacji na rynku drewna. Analizy obejmują w szczególności rozwiązania służące zwiększeniu dostępności surowca dla krajowego przemysłu drzewnego, przy jednoczesnym zachowaniu zgodności z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i Unii Europejskiej.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska dysponuje danymi dotyczącymi skali wwozu i wywozu nieprzetworzonego drewna z Polski, przekazywanymi cyklicznie przez Krajową Administrację Skarbową. Dane te stanowią załącznik nr 1 do pisma. Należy jednak zaznaczyć, że zbieranie, agregowanie i przetwarzanie takich danych pozostaje poza właściwością resortu klimatu i środowiska. Podkreślam również, że z chwilą zakupu na rynku krajowym surowiec drzewny staje się własnością prywatną nabywcy, podlegającą swobodzie obrotu gospodarczego. W obecnym stanie prawnym PGL LP nie posiada instrumentów umożliwiających śledzenie dalszego łańcucha dostaw, w tym identyfikację drewna poddanego dalszej odsprzedaży czy ewentualnemu reeksportowi. Rejestrowana jest wyłącznie bezpośrednia sprzedaż drewna przez Lasy Państwowe na rzecz podmiotów zagranicznych, co w ujęciu historycznym stanowi marginalny odsetek ogólnej ilości sprzedanego surowca. Dane dotyczące obrotu towarowego z zagranicą, w tym eksportu drewna, pozostają we właściwości organów prowadzących statystykę publiczną oraz ewidencję handlu zagranicznego, takich jak Główny Urząd Statystyczny czy Krajowa Administracja Skarbowa. Z wewnętrznych analiz i szacunków rynkowych wynika, że w analizowanym okresie zjawisko to ulegało fluktuacjom, a szczytowy popyt eksportowy przypadał na lata 2021-2022, po czym zaczął być skutecznie ograniczany działaniami proceduralnymi.

Odnosząc się do „krajowych przetwórców”, należy zwrócić uwagę na nieprecyzyjność definicyjną tego pojęcia. W treści interpelacji nie uściślono, czy intencją Pana Posła jest wskazanie wyłącznie podmiotów o całkowicie polskiej strukturze kapitałowej (legitymujących się 100% udziałów krajowych), czy wszystkich przedsiębiorstw posiadających zakłady przetwórcze i zarejestrowanych na terytorium RP, w tym międzynarodowych koncernów z kapitałem zagranicznym operujących w Polsce.

Niezależnie od przyjętej definicji należy podkreślić, że system ewidencji obrotu surowcem drzewnym obejmuje wyłącznie rynek pierwotny. Po zbyciu drewna przez PGL LP staje się ono własnością prywatną, podlegającą prawom wolnego rynku. Z tego względu organy administracji państwowej nie dysponują instrumentami pozwalającymi na śledzenie, jaka część surowca trafia ostatecznie do konkretnych zakładów, a jaka podlega ewentualnej dalszej odsprzedaży. Warto przy tym zaznaczyć, że ponad 95% drewna sprzedawanego przez Lasy Państwowe trafia bezpośrednio do przedsiębiorców zarejestrowanych w Polsce. W celu maksymalizacji przerobu drewna wewnątrz kraju, MKiŚ wspólnie z PGL LP sukcesywnie wzmacnia pozacenowe kryteria sprzedaży, które premiuje lokalny przerób surowca.

Odnosząc się do kwestii ewentualnych ograniczeń w reeksportowaniu surowca drzewnego, należy wskazać, że regulowanie obrotu handlowego z zagranicą pozostaje poza właściwością ministra właściwego do spraw środowiska. Mając jednak na uwadze strategiczne znaczenie tego zagadnienia dla krajowej biogospodarki, MKiŚ stale i aktywnie współpracuje z właściwymi instytucjami przy wypracowywaniu optymalnych rozwiązań, m.in. w ramach prac Rady do spraw Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego. Kształtowanie polityki eksportowej leży w kompetencjach resortu właściwego do spraw gospodarki oraz podlega ścisłym uwarunkowaniom prawa Unii Europejskiej.

Działania strategiczne opierają się na gruntownej znajomości przepisów prawa międzynarodowego. Należy podkreślić, że możliwość zastosowania wewnętrznych instrumentów podatkowych lub celnych ograniczających wywóz nieprzetworzonego drewna jest wprost ograniczona przepisami prawa Unii Europejskiej, z uwagi na zasadę swobody przepływu towarów między państwami członkowskimi. Wspólna polityka handlowa należy do wyłącznych kompetencji Unii Europejskiej, a stosowanie jednostronnych ograniczeń eksportowych przez państwa członkowskie stanowiłoby naruszenie zasad wspólnego rynku oraz postanowień Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [2]. Z tego względu wnioskowanie o prowadzenie analiz nakierowanych na tworzenie dodatkowych barier celno-podatkowych pozostaje bezprzedmiotowe. Działania poszczególnych resortów skupiają się wyłącznie na dopuszczalnych prawem i skutecznych mechanizmach, takich jak aktualizacja zasad sprzedaży surowca na rynku krajowym.

Odnosząc się do kwestii planowanych konsultacji z przedstawicielami branży drzewnej, samorządów, organizacji zrzeszających pracodawców i związków zawodowych należy podkreślić, że dialog MKiŚ ze stroną społeczną i gospodarczą w sprawach kluczowych dla sektora leśno-drzewnego ma charakter ciągły, otwarty i zinstytucjonalizowany. Kwestie dotyczące uwarunkowań rynkowych oraz obrotu surowcem drzewnym są na bieżąco analizowane na forum wspomnianej już wcześniej Rady do spraw Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego. W ramach prac nad Narodowym Programem Leśnym do współtworzenia dokumentu zaproszono przedstawicieli branży drzewnej, organizacje pracodawców oraz związki zawodowe. Niezależnie od dialogu na szczeblu ministerialnym, konsultacje prowadzone są również przez PGL LP. Przedstawiciele branży mają możliwość zgłaszania propozycji, opiniowania projektowanych rozwiązań oraz udziału w pracach dotyczących zmian zasad sprzedaży drewna.

W kwestii terminu publikacji wyników analiz oraz harmonogramu ewentualnych działań legislacyjnych lub organizacyjnych należy zauważyć, że pytanie nie wskazuje konkretnych analiz ani projektów legislacyjnych, których miałyby dotyczyć. MKiŚ na bieżąco udostępnia informacje, raporty i podsumowania dotyczące swojej działalności. Nie jest możliwe wskazanie szczegółowego kalendarza prac legislacyjnych, ponieważ nie doprecyzowano, jakie konkretne projekty Pan Poseł ma na myśli. Kwestie ograniczania obrotu handlowego pozostają natomiast poza kompetencjami MKiŚ.

Podstawa prawna:

- [1] Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663), dalej: „ustawa o lasach”
- [2] Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej z dnia 26 października 2012 r. (Dz. Urz. UE. C Nr 326, str. 47), dalej: „TFUE”

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Załączniki:

- 1. Plik .zip – dane KAS.

Do wiadomości:

- 1. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.